

Szerelem és küzdés nélkül mit ér a lét?

2011/10/06

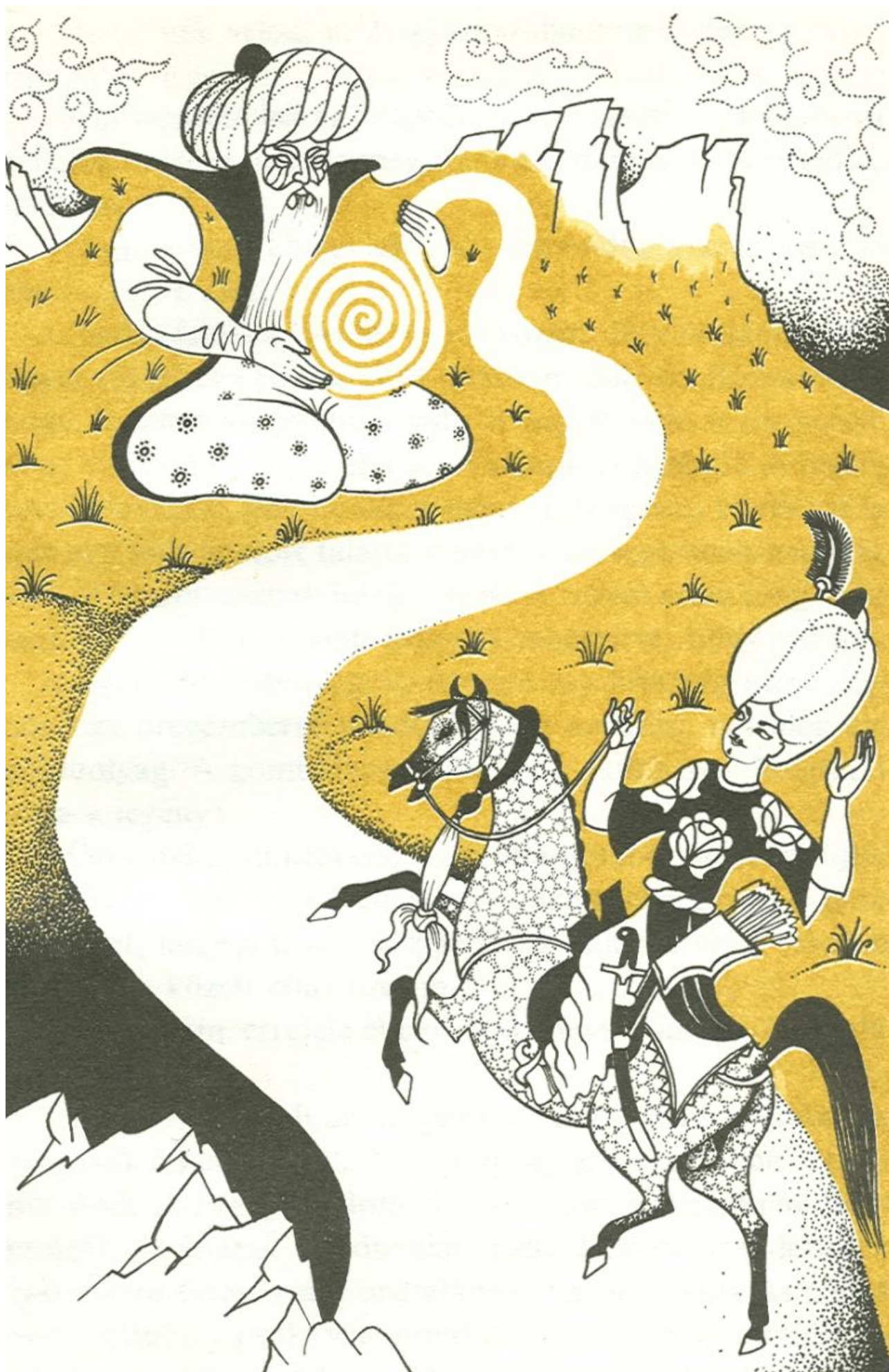
Az ember tragédiája rajzfilmen: **Jankovics Marcell** részleteket vetít az alkotásból október 6-án. Az érdeklődőket előzetes bejelentkezés után várjuk!

[1][Jankovics Marcell](#)

Kossuth-díjas, érdemes művész, rajzfilmrendező, művelődéstörténész, könyvillusztrátor lesz az Országos Széchényi Könyvtár és a Gróf Klebelsberg Kunó Alapítvány „Kalandozások a kultúra és a tudomány világában” című ingyenes előadás-sorozatának következő vendége október 6-án 18 órakor. A neves rendező „Az ember tragédiája” című rajzfilmjének premijerje előtt részleteket vetít a filmből, és mesél szerelemről, küzdésről, hazáról, az emberről...

Elkészült a talán leghosszabb, legmélyebb mondanivalót hordozó magyar animációs film: *Az ember tragédiája*, amely Jankovics Marcell életművének csúcsa. A művész eredetileg külföldi megrendelésre a Bibliából készített volna animációs filmet *Teremtés* címmel, ám a munka végleg megrekedt. Ekkor keresett, ahogyan ő fogalmaz, egy másik „nagy falatot”, így jutott eszébe Madách műve. Ma már úgy gondolja, ez volt a szerencsésebb választás. 28 évvel ezelőtt egész estés mozifilmet szeretett volna készíteni a műből, de pénzhiányra hivatkozva elutasították, végül néhány évvel később, 1988-ban kapott a munka megkezdéséhez elegendő anyagi támogatást. Azóta folyamatosan dolgozott, így az elkészült műből most részleteket vetít.

[2]A

rendező nem véletlenül választotta előadása címét: „*Szerelem és küzdés nélkül mit ér a lét.*” (Tizenharmadik szín, Az úr). A küzdés szó nagyon sokszor szerepel a Tragédia szövegében, Jankovics Marcell értelmezésében Madáchnak ez a legfontosabb, a szerelem mellett.

Madách Imre a mű első változatát még 1852-ben írta meg a börtönben, ahol Rákóczy János szabadságharcos rejtegetése miatt ült. Ennek a változatnak még *Lucifer* volt a címe. 1859. február 17-én kezdte újra írni „Az ember tragédiája” című drámai költeményének második változatát a Nógrád megyei Alsósztrégován. A darabot tizenhárom hónappal később, 1860. március 26-án fejezte be. Madách **Arany Jánosnak** küldte el a kéziratot, aki híres válaszlevelében többek között így vélekedett: „*Az Ember tragoediája úgy conceptióban, mint compositioban igen jeles mű. ...egy kis külsimitással irodalmunk legjelesb termékei között foglalhat helyet az helyet. Nem tudom, mi szándéka van Kegyednek a kiadásra nézve: én ohajtanám ezt a Kisfaludy-társaság útján eszközölni, a mi, remélem, sikerülne is.*”

Arany János egy évvel később, a Kisfaludy-társaság 1861. október 31-i ülésén maga mutatta be a Tragédiát, sőt részleteket is felolvasott belőle. Az alkotás a Társaság támogatásával, 1861-es évjelzéssel, de 1862. január 12-én hagyta el a nyomdát **Emic Gusztáv** kiadásában. Ez a kiadvány nem került kereskedelmi forgalomba, hiszen a Társaság saját tagjainak és támogatóinak szánta. Feltételezések szerint 250 példány jelenhetett meg belőle, amelyből Madách 20 tiszteletpéldány kapott. A műből eddig közel 200 különböző kiadás látott napvilágot.

A műnek nincs elmesélhető keletkezés-története, hiszen sem a család, sem a szűkebb barátok nem voltak beavatva a készülő költemény tervébe.

A darab ősbemutatóját **Paulay Ede** rendezésében Budapesten, a **Nemzeti Színházban** 1883. szeptember 21-én tartották. Az első Ádám **Nagy Imre**, az első Éva **Jászai Mari** az első Lucifer pedig **Gyenes László** volt. A darab 1000. előadását 1963. április 7-én láthatta a nagyközönség a budapesti Nemzeti Színházban.

Érdekesség: a Madách család a legősibb magyar családok egyike, alapos kutatások Kürtösi Nyárádot tekintik az első ismert felmenőnek, aki az 1100-as évek végén élt.

Jankovics Marcell

[3]1941-ben született Budapesten.

Pályafutását fázisrajzoló gyakornokként kezdte. 1963 óta készít önállóan animációs filmeket, 1965-ben nevezték ki rendezőnek. Animátorként, animációs rendezőként, grafikai tervezőként és dramaturgként mások filmjeiben is közreműködött. Grafikai tervezőként a Disney stúdióban is dolgozott (Eszeveszett birodalom, 1997). Több száz film van a háta mögött, közülük 280 filmet maga rendezett. Vezető rendezője volt a Gusztáv, a Magyar Népmesék és a Mondák a magyar történelemből című sorozatoknak. Három egészestés játékfilmjének (János vitéz, Fehérlófia, Ének a csodaszarvasról) nem csupán rendezője, de forgatókönyvírója és tervezője is volt. Készít rajzfilmplakátokat, tervez emblémákat, illusztrál mesekönyveket és más szépirodalmi műveket is. Eddig 16, főképpen művelődés- és művészettörténeti tárgyú kötete jelent meg. A DUNA TV egyik alapítója.

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Bizottságának elnöki tisztét is betöltő Jankovics Marcell 1974-ben Balázs Béla-díjat, 1978-ban Kossuth-díjat kapott, 1984-ben érdemes művész lett. Sisyphus című filmjét 1975-ben Oscar-díjra jelölték. Küzdők című filmjével 1977-ben Cannes-ban elnyerte az Arany Pálmát, a Fehérlófia pedig 1984-ben Los Angelesben megkapta a minden idők legjobb rajzfilmjének járó díjat.

Előadássorozat a Nemzeti Könyvtárban

Kalandozások a kultúra és a tudomány világában

A BELÉPÉS INGYENES!

2011. október 06. 18 óra

Szerelem és küzdés nélkül mit ér a lét?

Vendégünk **Jankovics Marcell** Kossuth-díjas filmrendező, művelődéstörténész, könyvillusztrátor, a Nemzeti Kulturális Alap elnöke, aki **Az ember tragédiája** című új rajzfilmjének premierje előtt részleteket vetít a filmből és szerelemről, küzdésről, hazáról, emberről mesél.

Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Budavári Palota „F” épület

Országos Széchényi Könyvtár
Gróf Klebelsberg Kuno Alapítvány

Budapest, Budavári Palota „F” épület | (06) 1 224 3746 | facebook.com/nemzetikonyvtar | twitter.com/nemzetikonyvtar | oszk.hu | klebelsberg.eu | pr@oszk.hu

[4]Az esemény kapcsán készült [interjú](#) [5].

Az esemény 2011. október 6-án, 18 órakor kezdődik. Az érdeklődőket előzetes [bejelentkezés](#) [6] után várjuk!

[Jankovics Marcell honlapja](#) [7]

[„Most Önöket figyelem”](#) [8] - beszámoló a rendezvényről
2011/10/07 - 09:05

Forrás webcím: <https://oszk.hu/rendezvenyek/jankovics-marcell-az-ember-tragediaja>

Hivatkozások:

- [1] <https://oszk.hu/sites/default/files/szarvas.jpg>
- [2] <https://oszk.hu/sites/default/files/jankovics-szerelmesfelho.jpg>
- [3] <https://oszk.hu/sites/default/files/Jankovics-Marcell-rajzol.jpg>
- [4] <https://oszk.hu/sites/default/files/Jankovics-Marcell-ember-tragediaja-plakat-800.jpg>
- [5] <https://oszk.hu/sites/default/files/Jankovics-Marcell-interju.pdf>
- [6] <mailto:pr@oszk.hu>
- [7] <http://sites.google.com/site/jankovicsmarcell/>
- [8] <http://www.oszk.hu/hirek/most-onoket-figyelem>
- [9] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek>